

реног члана 3. Закона о допунама из 2009. Године којим је додат члан 137 а. Закона о извршном поступку, тј, о истом питању одлучио Уставни суд Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације сматра да не постоје процесне претпоставке за одлучивање о суштини ствари па је, сагласно члану 26. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине одбацио захтјев из разлога наведених у тачки 3. изреке ове пресуде.

8. Из наведених разлога Уставни суд Федерације је одлучио као у изреци ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: мр Ката Сењак, предсједница Суда, Сеад Бахтијаревић, мр Ранка Цвијић, Домин Малбашић, Александра Мартиновић и мр Фарис Вехбовић, судије Суда.

Број:У-36/10	Предсједница
28.09.2011.године	Уставног суда Федерације
С а р а ј е в о	Босне и Херцеговине
	мр Ката Сењак,с.р.

891

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву Борјане Кришто за утврђивање уставности Исправке Закона о допунама Закона о извршном поступку и др, на основу члана IV.C.10. Устава Федерације Босне и Херцеговине, након проведене јавне расправе, на сједници одржаној 28. Септембра 2011. године, **доніо је**

P R E S U D U

1. Утврђује се да Исправка Закона о допунама Закона о извршном поступку („Службене новине Федерације БиХ“, број 39/06) није у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.
2. Утврђује се да је члан 1. ст. 3, 4. и 6. Закона о допунама Закона о извршном поступку („Службене новине Федерације БиХ“, број 33/06) у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.
3. Оdbacuje се захтјев за ocjenjivanje уставности члана 3. Закона о допунама Закона о извршном поступку („Службене новине Федерације БиХ“, број 39/09) у дјелу који се односи на dodati члан 137 а, jer је о уставности наведене одредбе одлучио Уставни суд Босне и Херцеговине.
4. Пресуду објавити у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и службеним гласилима кантона.

Образложење

1. Борјана Кришто у вријеме подношења захтјева Предсједница Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: подносијелка захтјева) поднијела је 06.10.2010. године Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) захтјев за утврђивање уставности члана 1. ст. 3, 4. и 6. Закона о допунама Закона о извршном поступку (у даљем тексту: Закон о допунама из 2006. године), Исправке Закона о допунама Закона о извр-

šnom postupku (u daljem tekstu: Ispravka zakona), te člana 3. Zakona o dopunama Zakona o izvršnom postupku (u daljem tekstu: Zakon o dopunama iz 2009. godine) u dijelu koji se odnosi na dodati član 137 a.

Podnositeljica zahtjeva navodi da je članom 1. Zakona o dopunama izvršena dopuna člana 138. Zakona o izvršnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 32/03), dodavanjem novih st. 3, 4. i 6. kojima je propisano da se izvršenje na teret budžeta Federacije, kantona i općina provodi u visini na određenoj poziciji budžeta u skladu sa zakonom odnosno odlukama o izvršavanju budžeta svakog od navedenih subjekata. Odredbom stava 6. navedenog člana bilo je, prije izvršene Ispravke zakona, utvrđeno da su svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine koji imaju izvršne sudske presude dužni da u svojim budžetima predvide sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih budžeta u iznosu od najmanje 5%. Podnositeljica zahtjeva ističe da je nakon objave Zakona o dopunama objavljena i Ispravka člana 1. ovog zakona u kojoj se navodi da je po izvršenom sravnjenju ovog zakona utvrđeno da je greškom naveden tekst koji glasi: „(6) Svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija, kanton, grad i općina) koji imaju izvršne sudske presude dužni su u svojim budžetima predvidjeti sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih budžeta u iznosu od najmanje 5% od ukupnog budžeta“. Greška je ispravljena tako da je iz teksta člana 1. Zakona o dopunama izostavljen stav 6. Prema mišljenju podnositeljice zahtjeva, u okviru ispravke zakonskog teksta može se ispraviti samo pogreška navedena u označavanju pojedinih datuma, naziva

ustanova ili pojedinih riječi koje su krivo štampane. Ističe da se Ispravkom zakona, kojom se mijenja odnosno briše cijeli jedan stav, zapravo mijenja suština i karakter odredbe člana 1. Zakona o dopunama, iz razloga što ostavlja pravo Federaciji, kantonima i općinama da uopće ne predvide u svojim budžetima obavezni minimum sredstava za isplatu izvršnih sudskih presuda donesenih na njihov teret. Mišljenja je da navedena ispravka po svom karakteru i sadržini može biti samo izmjena člana 1. Zakona o dopunama, jer preuređuje društveno-ekonomski odnos normiran tim članom ograničavajući provođenje izvršenja iz budžeta Federacije, kantona i općina. Smatra da je na navedeni način stvorena mogućnost da se bez bilo kakvog zakonskog ograničenja i kontrole uskraćuje provođenje izvršnih sudskih presuda na teret vlastitog budžeta, što je nedopustivo i što ugrožava podjelu vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast, te da je zbog toga protivna članu IV.C.2. i 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Naglašava da je suština podnesenog zahtjeva potreba da se ocijeni ustavnost i zakonitost Ispravke člana 1. Zakona o dopunama iz 2006. godine u svjetlu čl. II.A.2.(1) c) i k) i čl. II.A.6. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u kontekstu primjene člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Kad je u pitanju dodati član 137 a. Zakona o izvršnom postupku, koji je dodat članom 3. Zakona o dopunama Zakona iz 2009. godine, podnositeljica zahtjeva ističe da se i ovom odredbom ograničava mogućnost izvršenja pravosnažnih sudskih presuda jer su izuzeta od izvršenja novčana sredstva ustanova iz člana 79 a. stav 2. ovog Zakona, koja se odnose na nekretnine usta-

nove koja se u cjelini ili djelimično finansira iz budžeta, a koja je osnovana za obavljanje određenih javnih djelatnosti. Podnositeljica zahtjeva smatra da je navedena odredba također u suprotnosti sa članom IV.C.2. i 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Predlaže Ustavnom sudu Federacije da nakon razmatranja zahtjeva doneše presudu kojom se utvrđuje da odredba člana 1. Zakona o dopunama iz 2006. godine i Ispravka zakona, te odredba člana 3. Zakona o dopunama Zakona iz 2009. godine u dijelu koji se odnosi na dodati član 137 a. nisu u saglasnosti sa članovima IV.C.2. i 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kao ni sa odredbama člana II.A.2. stav 1. i člana II.A.6. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

2. Ustavni sud Federacije je saglasno članu 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/95 i 37/03) dana 22.10.2010. godine i 29.03.2011. godine dostavio zahtjev na odgovor drugoj strani u ovom ustavnosudskom postupku, tj. Predstavničkom domu i Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Do dana održavanja javne rasprave Predstavnički dom i Dom naroda nisu dostavili odgovor.

Takođe, Ustavni sud Federacije je od federalnog ministra finansija / federalnog ministra financija zatražio da odredi kao „prijatelja suda“ stručnu osobu radi davanja na javnoj raspravi potrebnih objašnjenja o načinu izvršavanja pravosnažnih sudskih presuda na teret budžeta Federacije, kantona, grada i općine, naročito nakon donošenja navedene ispravke. Federalni ministar odredio je kao „prijatelja suda“ Ezhera Kubata,

diplomiranog pravnika.

3. Javna rasprava održana je 27. septembra 2011. godine. Javnoj raspravi prisustvovali su advokat Ante Petrušić, punomoćnik podnositeljice zahtjeva, Tomo Vidović, predsjednik Zakonodavno-pravne komisije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Ezher Kubat, kao „prijatelj suda“ ispred Federalnog ministarstva finansija / Federalnog ministarstva financija. Ispred Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine nije niko prisustvovao.

Na javnoj raspravi punomoćnik podnositeljice zahtjeva ostao je u cijelosti kod navoda iz zahtjeva, s tim što je precizirao zahtjev tako da glasi: „Utvrdjuje se da odredba člana 1. odnosno člana 138. st. 3, 4. i 6. Zakona o dopunama, kao i odredba člana 1. Ispravke Zakona o dopunama, te odredbe člana 3. Odnosno člana 137 a. Zakona o dopunama iz 2009. godine nisu u saglasnosti sa odredbama člana IV.C.2. i 4. stav 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kao i sa odredbama člana II.A.2.(1)c) i k), odnosno člana 6. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine“. Posebno je ukazao na slučajevne iz prakse Zeničko-dobojskog kantona u kojem pravosnažne sudske odluke čekaju veoma dugo na izvršenje, pošto se u budžetima izdvaja veoma malo sredstava za navedene potrebe.

Punomoćnik Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine naveo je da je osnovna intencija dopuna Zakona o izvršnom postupku zaštita javnog interesa i odgovornost za funkcionisanje institucija federalne, kantonalne, gradske i općinske vlasti. Kad su u pitanju navodi zahtjeva koji se odnose na osporavanje ovlaštenja sekre-

tara domova za potpisivanje ispravke zakona, navodi da ta ovlaštenja proističu iz poslovnika o radu domova Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. Kad je u pitanju primjena zakona nakon brisanja stava koji je propisivao planiranje sredstava za izvršavanje pravosnažnih sudskih presuda u visini od 5% od ukupnih sredstava budžeta, ističe da nije bilo smetnji u planiranju sredstava za navedene potrebe u budžetu Federacije.

„Prijatelj suda“ je objasnio način na koji se provodi izvršenje pravosnažnih sudskih presuda u skladu sa Zakonom o izvršenju. Navodi da postoje presude iz osnova stare devizne štednje, iz osnova unutrašnjeg duga, iz osnova ratnih potraživanja i sve ostale sudske presude. Izložio je prioritete u izvršavanju ostalih sudskih presuda, i istaknuo da se njihova realizacija vrši jedanput, eventualno dvaput mjesečno, izuzev u posebnim okolnostima kao što je poremećaj u punjenju budžeta. Naveo je da su nakon stupanja na snagu Ispravke zakona osnovni kriteriji za planiranje sredstava za izvršenje sudskih presuda u budžetu Federacije: visina sredstava potrebna za izvršenje sudskih presuda u protekloj godini i procjena visine potrebnih sredstava u narednoj godini.

4. Ustavni sud Federacije razmotrio je Ispravku zakona iz tačke 1. Izreke ove presude, koja glasi:

„U Zakonu o dopuni Zakona o izvršnom postupku objavljenom u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 33. od 28.06.2006. godine, u članu 1. greškom je naveden slijedeći tekst:

(6) Svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija, kanton, grad i općina) koji imaju izvršne sudske presude dužni su u svojim budžetima predvidjeti

sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih budžeta u iznosu od najmanje 5% od ukupnog budžeta“.

Grešku otklanjamo tako što objavljujemo iz izvornog, potpisanog Zakona o dopunama Zakona o izvršnom postupku član 1., koji glasi:

Član 1.

U Zakonu o izvršnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/03) u članu 138. dodaju se novi st. 3, 4. i 5. koji glase:

„(3) Izvršenje na teret sredstava budžeta Federacije Bosne i Hercegovine i kantona provest će se u visini predviđenoj na određenoj poziciji budžeta i u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta.

(4) Izvršenje na teret sredstava budžeta grada i općine provest će se u visini predviđenoj na određenoj poziciji budžeta i u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta.

(5) Više povjerilaca koji ostvaruju svoja novčana potraživanja iz budžeta namiruju se onim redom kojim su stekli pravo namirivanja iz budžeta, s tim da zastarijevanje ne teče do konačnog namirenja potraživanja iz sudske odluke“.

Razmatrajući navedenu Ispravku zakona Ustavni sud Federacije je utvrdio da se Ispravka ne odnosi na pitanja utvrđena članom 203. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) odnosno čl. 199. i 200. Poslovnika Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09), tj. da se ne odnosi na ispravku štamparskih grešaka u zakonu, već da se ovom ispravkom kao neodgovarajućim propisom briše stav 6. člana 1. Zakona o dopunama iz 2006.

godine. Na ovaj način ispravkom se suštinski mijenja zakonsko uređenje oblasti izvršenja propisano članom 1. Zakona o dopunama iz 2006. godine, čime se, po ocjeni Ustavnog suda Federacije, putem ispravke vrši izmjena navedenog zakona.

Imajući u vidu naprijed navedeno Ustavni sud Federacije je analizirao navedenu ispravku u svjetlu odredbe IV.A. a) i člana IV.A.17. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koje glase:

- „ IV.A. a) *Zakonodavnu vlast će u Federaciji Bosne i Hercegovine vršiti Predstavnički dom i Dom naroda.*

- IV.A. Član 17. *Ukoliko Ustavom nije drugačije utvrđeno, odluke Parlamenta Federacije zahtijevaju potvrdu oba doma, osim za poslovničke i deklaracije koje domovi samostalno donose“.*

Iz navedenih ustavnih odredaba nesumljivo proizilazi da zakone, te izmjene i dopune zakona odnosno bilo kakve intervencije u zakonu mogu donositi samo oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

U konkretnom slučaju Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nije osporio navode iz zahtjeva da se Ispravkom zakona mijenja suština teksta Zakona o dopunama iz 2006. godine, niti je dokazao da je usvojeni tekst navedenog zakona identičan sa tekstom Ispravke zakona.

Iz tih razloga Ustavni sud Federacije je odlučio kao u tački 1. izreke ove presude, napominjući pri tome da su, saglasno članu IV.C.3.12. Ustava Federacije, odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće bez odlaganja, s obzirom da ovom presudom nije utvrđeno prijelazno rješenje.

5. Ustavni sud Federacije razmotrio je član 1. Zakona o dopunama iz 2006. godine, koji glasi:

„U Zakonu o izvornom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/03) u članu 138. dodaju se novi st. 3, 4, 5. i 6. koji glase:

(3) *Izvršenje na teret sredstava budžeta Federacije Bosne i Hercegovine i kantona provest će se u visini predviđenoj na određenoj poziciji budžeta i u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta.*

(4) *Izvršenje na teret sredstava budžeta grada i općine provest će se u visini predviđenoj na određenoj poziciji budžeta i u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta.*

(5) *Više povjerilaca koji ostvaruju svoja novčana potraživanja iz budžeta namiruju se onim redom kojim su stekli pravo da se namire iz budžeta, s tim da zastarijevanje ne teče do konačnog namirenja potraživanja iz sudske odluke.*

(6) *Svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija, kanton, grad i općina) koji imaju izvrsne sudske presude dužni su u svojim budžetima predvidjeti sredstva za isplatu sudskih izvrsnih rješenja na teret tih budžeta u iznosu od najmanje 5% od ukupnog budžeta.“*

Podnositeljica zahtjeva osporila je samo stavove 3. 4. i 6. navedenog zakona, pri čemu ni u zahtjevu ni u preciziranom zahtjevu nije navela obrazloženje razloga zbog kojih smatra da su navedene odredbe u nesaglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Nasuprot tome, u zahtjevu je, u dijelu kojim se osporava Ispravka iz tačke 1. ove presude, navedeno da se Ispravkom tj. brisanjem stava 6. Zakona ograničava provođenje izvršenja pravosnažnih sudskih presuda iz budžeta Federacije, kantona, grada ili općine.

Osporene odredbe zakona iz

tačke 2. izreke ove presude Ustavni sud Federacije razmotrio je u svjetlu ustavnih odredaba koje se odnose na pravo na pravično suđenje u smislu člana 6. Stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda koji podrazumijeva kao svoj integralni dio i pravo na izvršenje pravosnažnih sudskih presuda.

U tom kontekstu Ustavni sud Federacije ocijenio je da osporene odredbe nisu u nesaglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, pa je odlučio kao u tački 2. izreke ove presude.

6. Ustavni sud Federacije razmotrio je osporeni član 3. Zakona o dopunama iz 2009. godine kojim je iza člana 137. dodat član 137 a. Zakona o izvršnom postupku, koji glasi:

„Izuzeta su od izvršenja novčana sredstva ustanova iz člana 79 a. stav (2) ovog Zakona koja služe za vršenje djelatnosti od javnog interesa i koje osiguravaju ostvarivanje prava iz člana 79 a. stav (2) ovog Zakona“.

Ustavni sud Federacije utvrdio je sljedeće:

a) Članovi 137 a. i 137 b. Zakona o izvršnom postupku dodati su članom 3. Zakona o dopunama iz 2009. godine.

b) Ustavni sud Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Kantonalnog suda u Mostaru, Odlukom br. U-5/10 od 26. novembra 2010. godine utvrdio je da član 3. navedenog zakona koji se, kao i što je navedeno, sastoji iz osporenog člana 137 a, te člana 137 b. nije u skladu sa članom II/3. e) i II/3. k) Ustava Bosne i Hercegovine, članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom

1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavni sud Bosne i Hercegovine naložio je Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da najkasnije u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja ove odluke u „Službenom glasniku BiH“, uskladi odredbe člana 3. Zakona o dopunama iz 2009. godine sa navedenim ustavnim odredbama, te da obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama sa ciljem izvršenja ove odluke.

Navedena odluka objavljena je u „Službenom glasniku BiH“, broj 37/11.

7. Pošto je o ustavnosti osporenog člana 3. Zakona o dopunama iz 2009. godine kojim je dodat član 137 a. Zakona o izvršnom postupku, tj, o istom pitanju odlučio Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije smatra da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje o suštini stvari pa je, saglasno članu 26. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine odbacio zahtjev iz razloga navedenih u tački 3. izreke ove presude.

8. Iz navedenih razloga Ustavni sud Federacije je odlučio kao u izreci ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: mr. Kata Senjak, predsjednica Suda, Sead Bahtijarević, mr. Ranka Cvijić, Domin Malbašić, Aleksandra Martinović i mr. Faris Vehabović, sudije Suda.

Broj: U-36/10 **Predsjednica**
28.09.2011.godine **Ustavnog suda Federacije**
S a r a j e v o **Bosne i Hercegovine**
mr. Kata Senjak,s.r.
